

Santrumpos

AKR	anticiklinis kapitalo rezervas
ASN	Atsakingojo skolinimo nuostatai
BBPK	Bazelio bankų priežiūros komitetas (angl. <i>Basel Committee on Banking Supervision</i>)
BKI	būsto kainų indeksas, skaičiuojamas Lietuvos statistikos departamento
BVP	bendrasis vidaus produktas
DSTI	vidutinės įmokos dydžio ir pajamų santykis (angl. <i>debt-service-to-income ratio</i>)
ECB	Europos Centrinis Bankas
EEE	Europos ekonominė erdvė
ESRV	Europos sisteminės rizikos valdyba
KRD IV	Ketvirtoji kapitalo reikalavimų direktyva (angl. <i>Capital Requirements Directive IV, CRD IV</i>)
NT	nekilnojamasis turtas
PFĮ	pinigų finansų įstaigos (bankai ir kredito unijos)

Leidinį parengė Lietuvos banko Ekonomikos ir finansinio stabilumo tarnyba.

Leidinys prieinamas PDF formatu Lietuvos banko interneto svetainėje adresu www.lb.lt.

Jei nenurodyta kitaip, remiamasi duomenimis iki 2017 m. gruodžio 31 d.

Paveikslų pavadinimų paantraštėse nurodomas laikotarpis apima ir nurodomos galinės ribos (metų, ketvirčio ar pan.) duomenis.

Sprendimo dėl anticiklinio kapitalo rezervo normos pagrindimas

Lietuvos banko valdyba 2018 m. kovo 29 d. priėmė sprendimą* nekeisti AKR normos ir palikti galioti 2017 m. gruodžio mėn. nustatytą 0,5 proc. AKR normą, ji įsigalios 2018 m. gruodžio 31 d. Toks sprendimas priimtas atsižvelgiant į šalies finansų sistemos ir ekonomikos tendencijas, pagrindinius ir papildomus AKR nustatymo rodiklius bei remiantis atlikta skolinimo ir NT rinkos analize, kuri rodo, kad susiformavusių disbalansų finansų sistemoje dar nėra, o metas kaupti rezervus finansų sistemos atsparumui užtikrinti yra palankus. Nepaisant to, kad kreditavimo ir NT rinkos augimo tempas šiek tiek prislopo, NT rinka tebėra aktyvi, o būsto kreditavimas toliau auga. Riboto rizikos pasireiškimo laikais, kai aktyvumas kredito ir NT rinkose yra mažas, šalies ekonomika auga, kredito įstaigų pelningumas geras, siektina būti sukaupus bent 1 proc. AKR normą. Taigi, jeigu ekonomikos augimas ir finansų sistemos tendencijos artimiausiu metu reikšmingai nenušlops, 2018 m. antroje pusėje galėtų būti nustatyta 1 proc. AKR norma.

Paskolų privačiam ne finansų sektoriui portfelis 2017 m. Lietuvoje toliau augo. Būsto paskolų portfelio augimas per 2017 m. spartėjo ir metų pabaigoje sudarė 8,1 proc., o kredito vaidmuo būsto rinkoje tebebuvo svarbus. Paskolų įmonėms portfelio augimas per metus išliko teigiamas ir sudarė 5,4 proc. Privačiojo ne finansų sektoriaus ateities lūkesčiai gerėja, namų ūkių pajamos auga, nedarbas mažėja, įmonės uždirba didesnius pelnus ir planuoja veiklos plėtrą. Atsižvelgiant į tai, tikėtina, kad skolinimosi iš bankų paklausa ir toliau nemažės, o paskolų portfelis augs, tačiau jo augimas neturėtų pranokti bendrojo ūkio augimo.

Aktyvumas būsto rinkoje stabilizavosi, vis labiau ryškėjo būsto rinkos aktyvumo skirtumai tarp šalies regionų. Registrų centro duomenimis, per visus 2017 m. Lietuvoje buvo perleista 0,9 proc. daugiau būstų nei per 2016 m. Didžiausiu santykinu rinkos aktyvumu pasižymintuose Vilniuje ir Klaipėdoje būsto sandorių per 2017 m. buvo sudaryta mažiau (atitinkamai 5,9 ir 1,7 %) nei per 2016 m., o Kaune ir likusioje Lietuvos dalyje būstų buvo parduota atitinkamai 3,5 ir 4,1 proc. daugiau. Dėl sumažėjusios būsto rinkos aktyvumo augimo spartos išaugo jau pastatytų ir neparduotų naujų butų skaičius. Reaguodami į tai statytojai lėtino apskukas – naujų būstų 2017 m. pastatyta 13 proc. mažiau nei 2016 m. Remiantis naujausiais Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2017 m. trečiąjį ketvirtį būsto kainos šalyje buvo 8,5 proc. didesnės nei tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu. Tikėtina, kad būsto sandorių skaičiui nustojus didėti, būsto kainos augs lėčiau.

Kredito ir BVP santykio atotrūkis nuo ilgalaikės tendencijos per 2017 m. trečiąjį ketvirtį šiek tiek sumažėjo, paskoloms privačiam sektoriui augant sparčiau negu BVP, tačiau ir toliau buvo neigiamas. Kiti rodikliai, naudojami vertinant galimą disbalansų finansų sistemoje formavimąsi, įspėjamųjų signalų kol kas nerodo. Pavyzdžiui, praėjusiais metais didėjęs bankų paskolų ir indėlių santykis, 2017 m. antroje pusėje sumažėjo ir metų pabaigoje sudarė 104,2 proc., o einamosios sąskaitos balansas artėjant metų pabaigai tapo teigiamas. Be to, sudėtiniai ankstyvojo įspėjimo krizių rodikliai buvo artimi nuliui ir rodė, kad sisteminės krizės tikimybė yra nedidelė.

*Lietuvos banko valdybos 2018 m. kovo 29 d. nutarimas Nr. 03-49 „Dėl anticiklinio kapitalo rezervo taikymo“.

** Neparduoti butai pirminėje rinkoje – baigti ir nebaigti statyti butai.

SKOLINIMO IR NEKILNOJAMOJO TURTO RINKOS RAIDĄ

2017 m. ketvirtąjį ketvirtį PFĮ suteiktų paskolų portfelis Lietuvoje ir toliau augo. 2017 m. gruodžio mėn. paskolų privačiam ne finansų sektoriui portfelis buvo 6,5 proc. didesnis nei prieš metus. Kita vertus, paskolų portfelio pokyčių greitį matuojantis kredito impulso rodiklis vis stipriau įsitvirtina neigiamoje zonoje (2017 m. IV ketv. –0,7 proc. punkto) – tai rodo, kad kredito rinka auga vis lėčiau. Augimo sulėtėjimui didžiausią įtaką darė energetikos veiklą vykdančios įmonės, kurios per 2017 m. reikšmingai sumažino savo turimus įsipareigojimus¹. Vartojimo paskolų augimas taip pat buvo lėtesnis. Bendrą paskolų portfelio augimą labiausiai palaiko būsto paskolos – tai yra vienintelis segmentas, jau kurį laiką gana stabiliai išlaikantis didelę augimo spartą, ji tebėra viena didžiausių ES.

Skolinimosi būstui įsigyti augimas ir toliau yra spartus. Per 2017 m. būsto paskolų portfelis ūgtelėjo 8,1 proc., o grynasis naujų būsto paskolų srautas padidėjo 11,8 proc. Panašaus dydžio šių paskolų portfelio augimo tempas fiksuojamas jau ilgiau nei pusmetį, o būsto paskolų portfelis nepertraukiamai auga nuo 2013 m. pabaigos. Prie spartaus būsto paskolų augimo prisidėjo kelerius metus iš eilės išliekantys geresni už ilgalaikį vidurkį vartotojų lūkesčiai, gerėjanti gyventojų finansinė padėtis, mažėjantis nedarbas ir augantis darbo užmokestis. Be to, bankų skolinimo sąlygos pastaraisiais metais buvo gana palankios, pvz., naujų būsto paskolų ir įkeičiamo turto santykis artėjo prie Atsakingojo skolinimo nuostatuose įtvirtintos ribos (2017 m. viduryje vidutinis santykis sudarė 80 %, o nustatyta maksimali riba yra 85 %). Būsto paskolų palūkanos ir toliau buvo rekordiškai žemos. Per paskutinius trejus metus jos svyravo nuo 1,9 iki 2,1 proc. ir tebebuvo vienos mažiausių ES.

¹ Per 2017 m. energetikos įmonių įsipareigojimai kredito įstaigoms sumažėjo 333,0 mln. eurų, o sektoriaus dalis bendrame paskolų ne finansų įmonėms portfelyje smuko nuo 8,7 iki 4,1 proc.

2017 m. paskolų ne finansų įmonėms portfelio metinis augimo tempas nemenkai svyravo, iš dalies veikiamas didelių pavienių skolinimo sandorių. Per metus šiam segmentui suteiktų paskolų portfelis ūgtelėjo 5,4 proc. Pavyzdžiui, profesinę, mokslinę ir techninę veiklą vykdančioms įmonėms suteiktų paskolų portfelis per metus ūgtelėjo 145,0 mln. Eur ir tai buvo didžiausias teigiamas pokytis tarp visų ekonominės veiklos rūšių. Be to, reikšmingai padidėjo ir administracinę bei aptarnavimo veiklą vykdančių įmonių įsipareigojimai (113,1 mln. Eur). Iš didelę pridėtinę vertę šalies ekonomikai sukurančių verslų labiausiai paskolų portfelį didino prekybos įmonės (127,4 mln. Eur). Vis dėlto didesnį viso įmonėms suteiktų paskolų portfelio augimą pristabdė energetikos sektorius, kurio paskolų portfelis dėl keleto stambių paskolų grąžinimų 2017 m. sumažėjo 333,0 mln. Eur, t. y. beveik per pusę.

Per 2017 m. Lietuvos būsto rinkos aktyvumas didėjo nežymiai, vis labiau ryškėjo jo skirtumai tarp skirtingų šalies regionų. Registrų centro duomenimis, per visus 2017 m. Lietuvoje buvo perleisti 44,8 tūkst. būstų – 0,9 proc. daugiau nei per 2016 m. Būsto rinkos aktyvumas skirtinguose šalies regionuose keitėsi nevienodai: didžiausiu santykinu rinkos aktyvumu pasižyminčiuose Vilniuje ir Klaipėdoje būsto sandorių per 2017 m. buvo sudaryta mažiau (atitinkamai 5,9 ir 1,7 %) nei per 2016 m., o Kaune ir likusioje Lietuvos dalyje būstų buvo parduota atitinkamai 3,5 ir 4,1 proc. daugiau. Per 2017 m. sandorių skaičius labiausiai sumažėjo Vilniaus naujų butų segmente: UAB „Eika“ duomenimis, sostinėje per metus tiesiogiai statytojų iš viso buvo parduota 3,8 tūkst. jau pastatytų ar vis dar statomų butų, t. y. 9,5 proc. mažiau nei atitinkamu laikotarpiu prieš metus.

Antroje 2017 m. pusėje būsto kainų augimo tempas Lietuvoje pradėjo lėtėti. Remiantis naujausiais Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2017 m. trečiąjį ketvirtį būsto kainos šalyje buvo 8,5 proc. didesnės nei tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu. Palyginti su ankstesniu ketvirčiu, būsto kainų augimo tempas sulėtėjo 1,7 proc. punkto. Atspindėdami NT rinkos aktyvumo pokyčius, per 2017 m. ketvirtąjį ketvirtį dar ryškesni tapo ir kainų prieaugio skirtumai tarp skirtingų Lietuvos regionų. Registrų centro duomenimis, labiausiai per minimą laikotarpį pabrango senesnės nei 2 m. statybos butai Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje ir šalies rajonų centruose: palyginti su 2016 m. ketvirtuoju ketvirčiu, pirkėjai už senesnius butus šiose vietovėse mokėjo atitinkamai 13,9 ir 14,0 proc. daugiau. Vilniuje senesni butai per metus pabrango mažiau (6,0 %). Tikėtina, kad būsto sandorių skaičiui nustojus didėti, būsto kainos augs lėčiau. Tą patvirtina ir Registrų centro, ir privačių rinkos dalyvių teikiami naujesni duomenys: Registrų centro duomenimis, 2017 m. ketvirtąjį ketvirtį pirkėjai už perkamus būstus visoje Lietuvoje mokėjo 3,7 proc. daugiau nei tuo pačiu laikotarpiu prieš metus. UAB „Ober-Haus“ duomenimis, per 2017 m. Lietuvos didmiesčiuose esantys butai pabrango 3,6 proc., o Aruodas.lt skelbimuose nurodytos butų kainos Lietuvoje per 2017 m. paauogo 2,1 proc.

Būsto rinkos aktyvumui nebeaugant taip sparčiai kaip anksčiau, per 2017 m. pastatytų ir dar neparduotų naujų butų skaičius Vilniuje padvigubėjo, o visoje Lietuvoje buvo užbaigta statyti dešimtdaliu mažiau būstų nei prieš metus. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, visoje Lietuvoje 2017 m. buvo pabaigta statyti 11,0 tūkst. naujų būstų. Palyginti su ankstesniais metais, naujų būstų pasiūla sumažėjo 13,1 proc. Daugiausia (22,3 %) sumažėjo baigtų statyti būstų skaičius daugiabučiuose namuose – jų per 2017 m. buvo pastatyta 4,0 tūkst. Baigtų statyti būstų skaičius vieno ir dviejų butų individualiuose gyvenamuosiuose namuose sumažėjo 6,7 proc. – iki 7,0 tūkst. Vertinant per metus baigtų statyti būstų struktūrą, individualūs namai sudarė beveik du trečdalius visos būstų pasiūlos (63,6 %), o ši dalis buvo didžiausia nuo 2012 m. Individualių namų statybos populiarumui nemenkstant, pastebimai išaugo neparduotų naujų butų jau pastatytuose daugiabučiuose namuose skaičius. UAB „Eika“ duomenimis, Vilniuje NT plėtotojai baigtuose statyti pastatuose nebuvo pardavę 1,0 tūkst. butų. Baigtų statyti butų pasiūla, palyginti su 2016 m. ketvirtuoju ketvirčiu, padvigubėjo ir buvo didžiausia nuo 2010 m. trečiojo ketvirčio. Įvertinus siūlomus įsigyti, tačiau dar nebaigtus statyti butus, plėtotojai Vilniuje gali tikėtis parduoti visus naujus butus per 14 mėn., jeigu butų pasiūla nepadidėtų, o paklausos tendencijos išliktų nepakitusios. Šis Vilniaus pirminės būsto rinkos likvidumą atskleidžiantis rodiklis 2017 m. ketvirtojo ketvirčio pabaigoje rodė, kad sumažėjus naujų butų sandorių skaičiui ir padaugėjus siūlomų įsigyti butų, tikėtina naujų butų pardavimo trukmė buvo beveik trečdaliu didesnė nei prieš metus, kai parduoti visus naujus butus būtų užtrukę 11 mėn.

Daugėjant neparduotų butų sostinėje skaičiui, suprastėjo rinkos dalyvių lūkesčiai dėl naujų butų kainų. Remiantis 2017 m. pabaigoje Lietuvos banko atliktos šalies NT rinkos dalyvių apklausos rezultatais, didžioji dalis respondentų per ateinančius 12 mėn. tikėjosi nuosaikais, iki 5 proc. sieksiančio, naujų butų kainų sumažėjimo Vilniuje. Išankstiniai 2018 m. pradžioje atliktos bankų apklausos duomenys rodo, kad dauguma bankų manė, kad per ateinančius metus butų kainos nesikeis. Tokie apklaustųjų nuomonių pokyčiai įvyko per antrąją 2017 m. pusę, nes dar 2017 m. antrąjį ketvirtį atliktose NT rinkos dalyvių ir bankų apklausose didžioji dalis respondentų tikėjosi nežymaus kainų augimo. Be to, bankų ir NT rinkos dalyvių apklausų rezultatai parodė, kad apie pusę apklaustųjų nurodė NT rinkoje įžvelgiantys susidariusių disbalansų.

Dauguma rodiklių, naudojamų vertinant finansų sistemos disbalansų formavimąsi, perteklinės ciklinės rizikos nerodo. 2017 m. trečiojo ketvirčio pabaigoje, palyginti su ankstesniu ketvirčiu, kredito ir BVP santykio atotrūkis nuo ilgalaikės tendencijos šiek tiek sumažėjo, tačiau ir toliau buvo neigiamas bei priklausomai nuo vertinimo metodo sudarė $-3,3^2$ ir $-12,0^3$ proc. punkto. Kad susiformavusių disbalansų finansų sistemoje nėra, rodo ir 2017 m. antroje

² Taikant prognoze papildytą metodą.

³ Taikant Bazelio metodą.

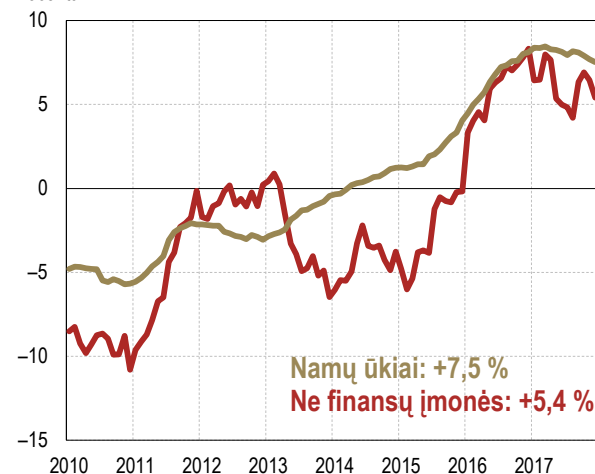
pusėje pagerėję paskolų ir indėlių bei būsto kainų ir pajamų santykiniai rodikliai. Pavyzdžiui, 2017 m. pabaigoje paskolų ir indėlių santykis buvo 104,2 proc., per metus jis sumažėjo 2,7 proc. punkto, o būsto kainų ir pajamų santykis 2016 m. trečiojo ketvirčio–2017 m. trečiojo ketvirčio laikotarpiu smuktelėjo 0,5 proc. punkto ir siekė 87,8 proc. 2010 m. lygio. Be to, einamosios sąskaitos balansas Lietuvoje artėjant metų pabaigai tapo teigiamas. 2017 m. gruodžio mėn. Lietuvos banko paskelbtoje AKR taikymą pagrindžiančioje medžiagoje⁴ yra nurodytas siekis, kai ekonomikos ir kredito augimas yra tvarus, turėti sukauptą apie 1 proc. AKR, taigi 2018 m. antrąjį pusmetį yra galimas AKR normos didinimas, ypač jeigu šiuo metu stebimos augimo tendencijos išsilaikys.

1 priedas. Kredito ir būsto rinkos tendencijos

1 pav. Ne finansų įmonėms ir namų ūkiams suteiktų paskolų portfelio metinis augimas

(2010 m. sausio mėn.–2017 m. gruodžio mėn.)

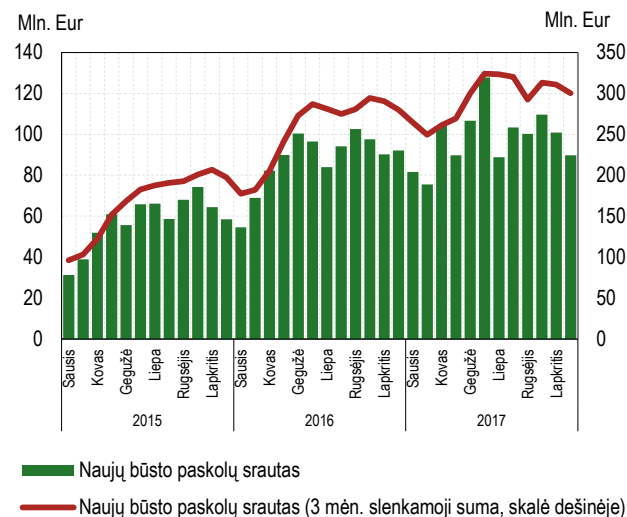
Procentai

Šaltinis: Lietuvos bankas

3 pav. Naujų būsto paskolų srautas

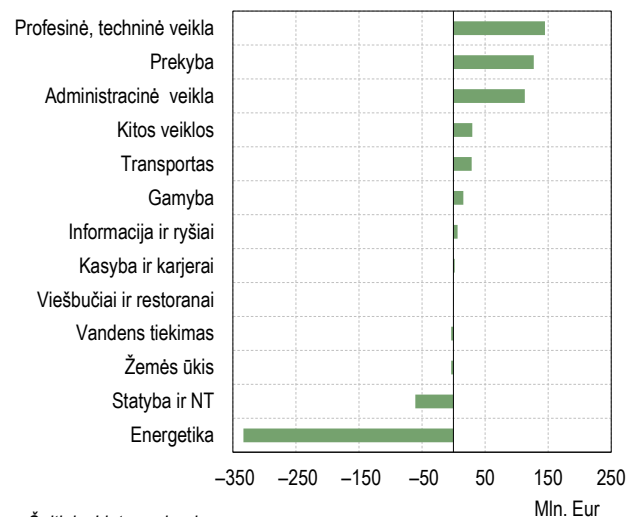
(2015 m. sausio mėn.–2017 m. gruodžio mėn.)

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2 pav. Ne finansų įmonėms suteiktų paskolų portfelio metinis pokytis pagal ūkio šakas

(2016 m. gruodžio mėn.–2017 m. gruodžio mėn.)

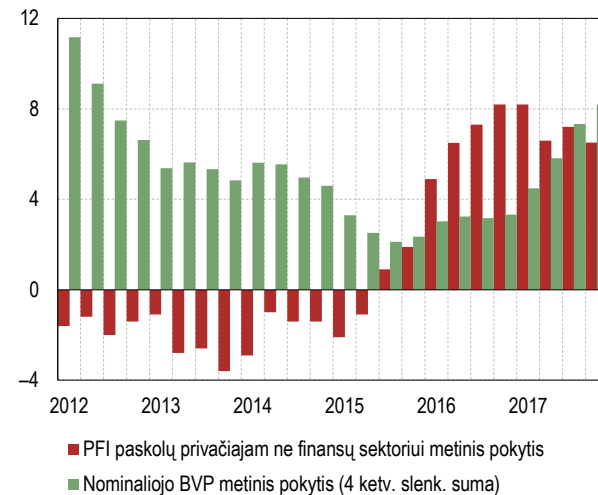
Šaltinis: Lietuvos bankas

Pastaba: a) veiklų pavadinimai yra sutrumpinti; b) preliminarūs duomenys.

4 pav. PFI paskolų privačiajam ne finansų sektoriui ir nominaliojo BVP metiniai pokyčiai

(2012 m. I ketv. ir 2017 m. IV ketv.)

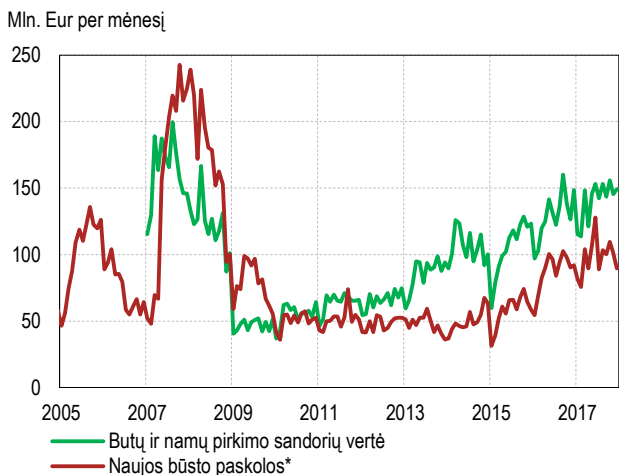
Procentai

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir Lietuvos banko skaičiavimai.

⁴ Lietuvos bankas, Anticiklinis kapitalo rezervas. Sprendimą pagrindžianti medžiaga, 2017 m. gruodis.

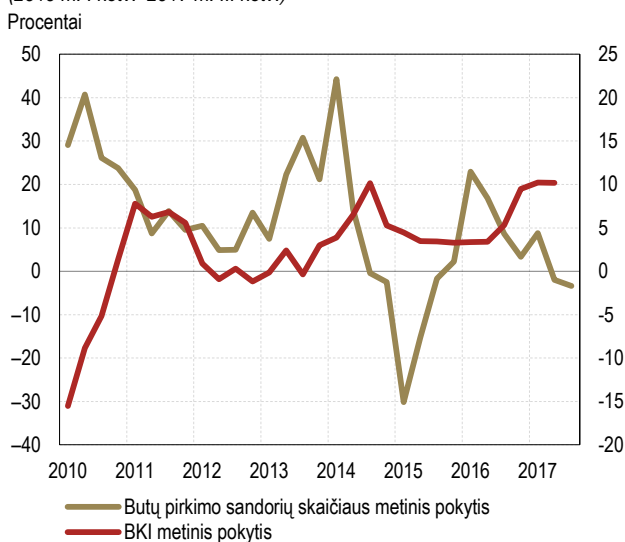
5 pav. Butų ir namų pirkimo sandorių suma ir naujos būsto paskolos
(2005 m. sausio mėn.–2017 m. rugsėjo mėn.)

Šaltiniai: VĮ Registrų centras ir Lietuvos bankas.

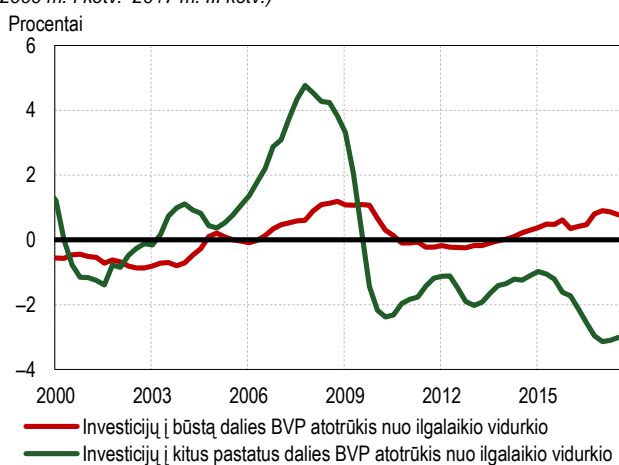
Pastaba: *nuo 2015 m. pateikiamos tikrosios naujos būsto paskolos be persitarimų.

7 pav. Butų pirkimo sandorių skaičiaus ir būsto kainų indekso metiniai pokyčiai
(2010 m. I ketv.–2017 m. III ketv.)

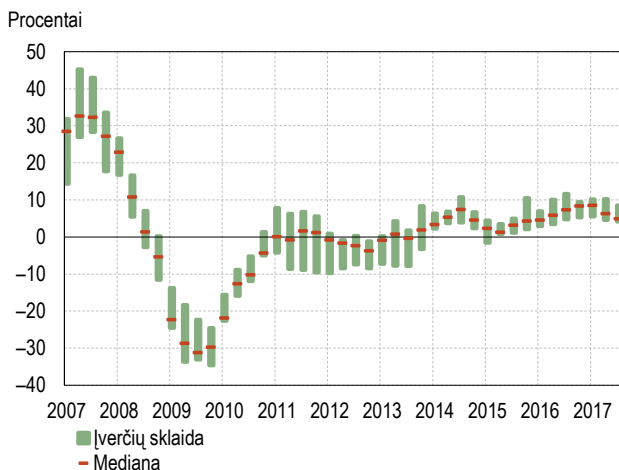
Šaltiniai: VĮ Registrų centras ir Statistikos departamentas.

9 pav. Investicijų į būstą ir kitus pastatus, palyginti su BVP, atotrūkis nuo ilgojo laikotarpio vidurkio
(2000 m. I ketv.–2017 m. III ketv.)

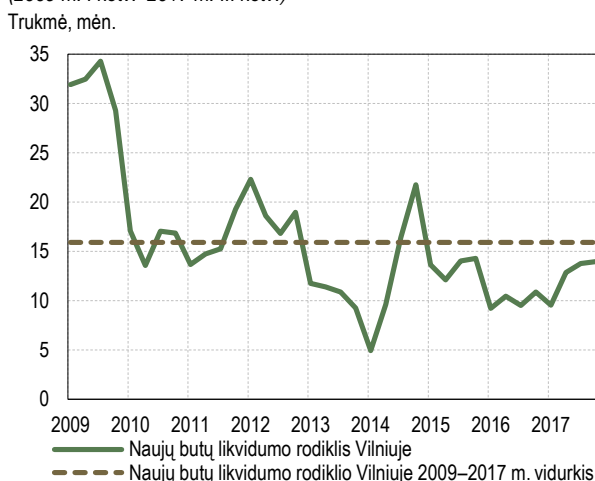
Šaltiniai: Statistikos departamentas ir Lietuvos banko skaičiavimai.

6 pav. Būsto kainų metinis augimas pagal skirtingus šaltinius
(2007 m. I ketv.–2017 m. III ketv.)

Šaltiniai: VĮ Registrų centras, Lietuvos statistikos departamentas, UAB „Ober-Haus“, Aruodas.lt ir Lietuvos banko skaičiavimai.

8 pav. Likvidumas Vilniaus naujų butų rinkoje
(2009 m. I ketv.–2017 m. III ketv.)

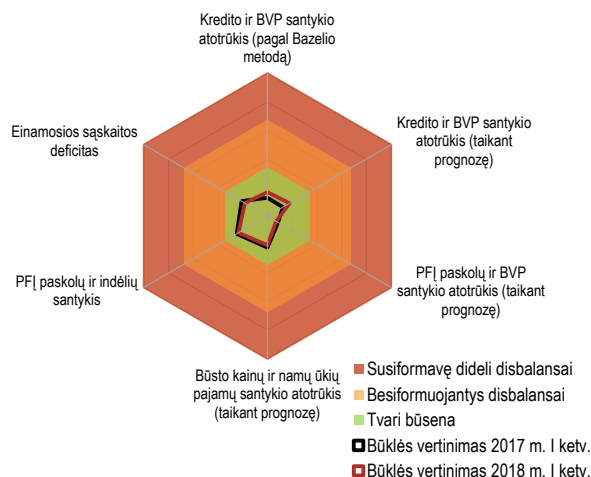
Šaltiniai: UAB „Eika“ ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Pastaba: likvidumo rodiklis parodo, kiek metų plėtotojams užtruktų parduoti siūlomus butus, jei paklausa nesikeistų ir daugiau butų nebebūtų statoma.

2 priedas. Rodikliai, įspėjantys apie AKR didinimo poreikį

A pav. Kredito rinkos disbalanso vertinimas remiantis pagrindiniais ir papildomais rodikliais

(2018 m. I ketv. atliekamas vertinimas)

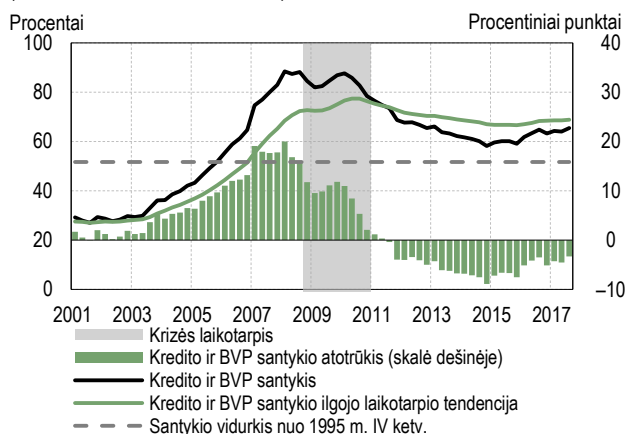

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Pastaba: ašių skalės sudarytos pagal atitinkamo rodiklio kaitos rėžius: nuo mažiausios stebėtos reikšmės iki didžiausios.

C pav. II pagrindinis rodiklis: kredito privačiam ne finansų sektoriui ir BVP santykio atotrūkis (taikant prognozę)

(2001 m. I ketv.–2017 m. III ketv.)

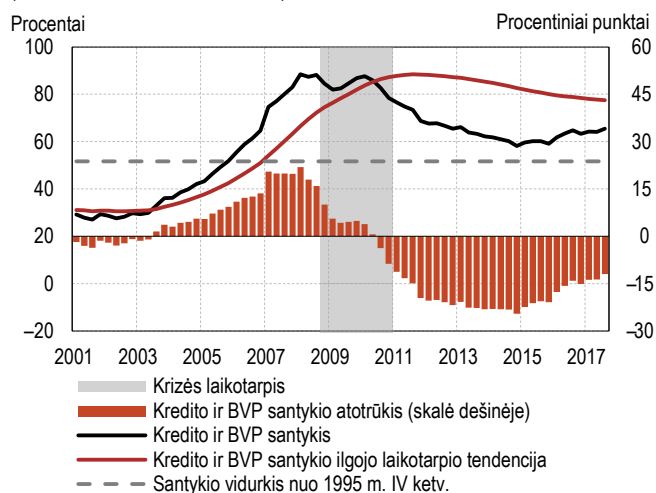

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Pastaba: ilgalaikė tendencija apskaičiuota taikant vienpusį HP filtrą su glodinimo parametru, lygiu 400 000; prieš taikant filtrą, kredito ir BVP santykis 5 m. į ateitį pratęsiamas 4 ketvirčių svertiniu vidurkiu.

B pav. I pagrindinis rodiklis: kredito privačiam ne finansų sektoriui ir BVP santykio atotrūkis (pagal standartizuotą Bazelio metodą)

(2001 m. I ketv.–2017 m. III ketv.)

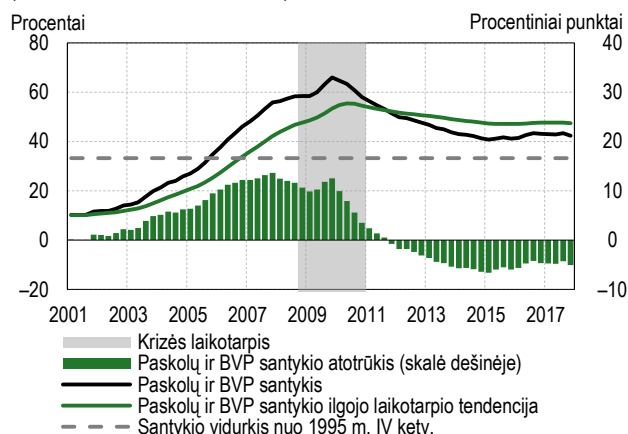

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Pastaba: ilgalaikė tendencija apskaičiuota taikant vienpusį HP filtrą su glodinimo parametru, lygiu 400 000.

D pav. I papildomas rodiklis: PFĮ paskolų privačiam ne finansų sektoriui ir BVP santykio atotrūkis (taikant prognozę)

(2001 m. I ketv.–2017 m. IV ketv.)

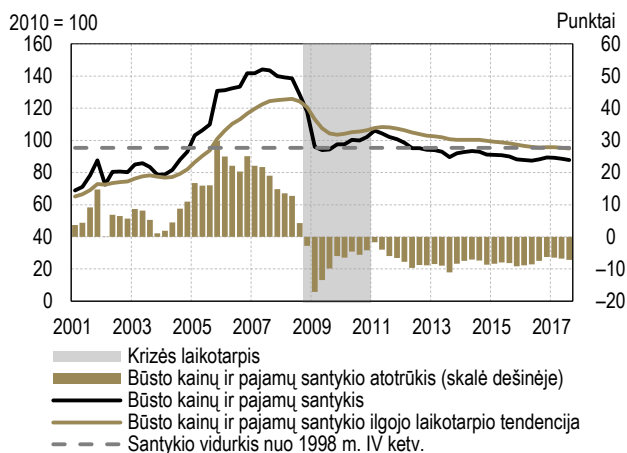

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Pastaba: ilgalaikė tendencija apskaičiuota taikant vienpusį HP filtrą su glodinimo parametru, lygiu 400 000; prieš taikant filtrą, rodiklis 5 m. į ateitį pratęsiamas 4 ketvirčių svertiniu vidurkiu.

E pav. II papildomas rodiklis: būsto kainų ir namų ūkių pajamų santykio atotrūkis (taikant prognozę)

(2001 m. I kv. – 2017 m. III kv.)

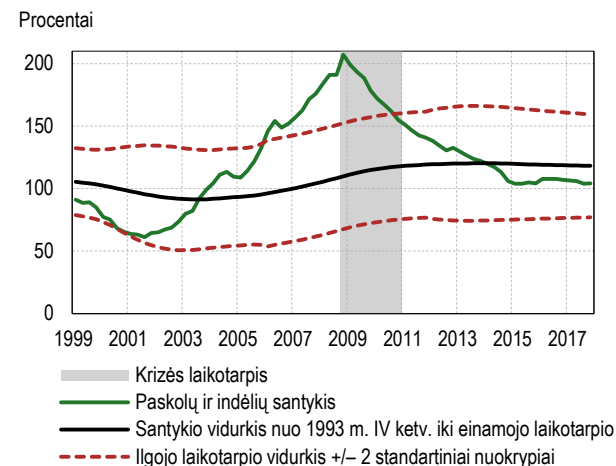

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Pastaba: ilgalaikė tendencija apskaičiuota taikant vienusį HP filtrą su glodinimo parametru, lygiu 400 000; prieš taikant filtrą, rodiklis 5 m. į ateitį nrašiamas 4 ketvirčių svertiniu vidurkiu.

F pav. III papildomas rodiklis: PFĮ paskolų privačiam sektoriui ir privačiojo sektoriaus indėlių (pašalinus sezono įtaką) santykis

(1999 m. I kv. – 2017 m. IV kv.)

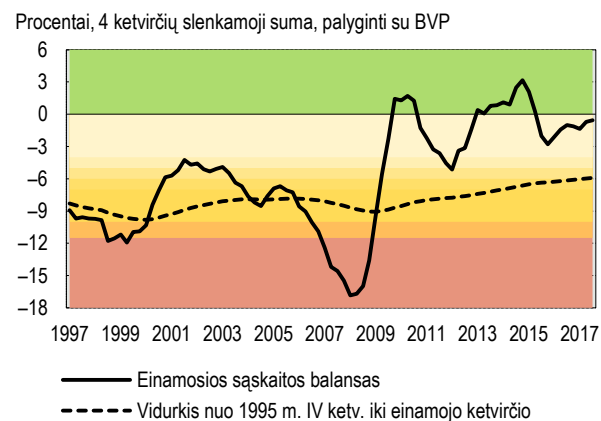

Šaltinis: Lietuvos banko skaičiavimai.

Pastaba: laikoma, kad rodiklio raida subalansuota, jei nenukrypsta nuo savo ilgalaikio vidurkio daugiau kaip per 2 standartinius nuokrypius. Standartinis nuokrypis apskaičiuotas nuosaikos rodiklio raidos laikotarpiu, neįskaitant 2006 m. II kv. – 2011 m. IV kv. duomenų.

G pav. IV papildomas rodiklis: einamosios sąskaitos balanso (4 ketvirčių slenkamosios sumos) ir BVP santykis

(1997 m. I kv. – 2017 m. III kv.)

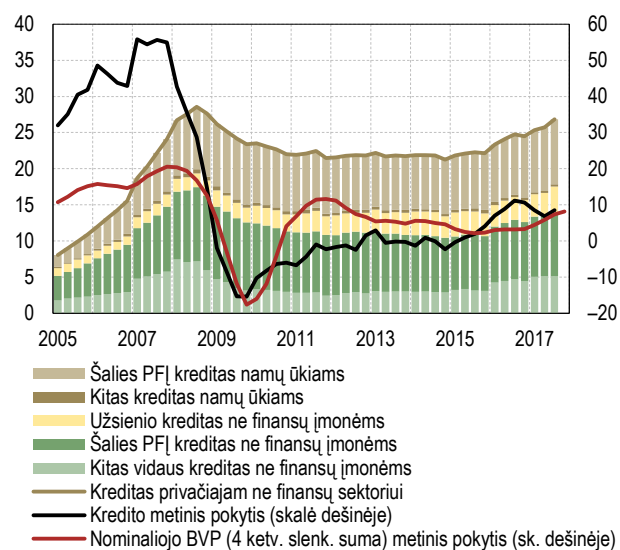

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Pastaba: rizikos lygis nustatomas remiantis S. M. Reinhart ir V. R. Reinhart, 2008, *Capital flow bonanzas: An encompassing of the past and present*, NBER working paper, 14321.

H pav. Kredito ir nominaliojo BVP slenkamoji kaita

(2005 m. I kv. – 2017 m. III kv.; nominaliojo BVP kaita – iki 2017 m. IV kv.)

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir Lietuvos banko skaičiavimai.